

nve@nve.no
Reguleringsmyndigheten for Energi, RME
att: Tiril Henriksen Norvoll

Saksbeh./tlf.nr.: Gunnar E. Nilssen / 90847638
Deres ref./Deres dato: 202105232-1 / 05.07.2021
Vår ref.: 21/00889-4
Vår dato: 15.10.2021

Metoder for minimum aktiveringsperiode for FCR iht. SOGL artikkel 156.10 og kost nytte analyse iht. SOGL artikkel 156.11.

Innledning

Statnett viser til brev av 5. juli 2021 om godkjenning av vilkår og metoder, der RME ber om at Statnett oversender siste versjon av TSO-forslag for vilkår og metoder sammen med oppdaterte redegjørelser av TSO-forslag der det er relevant i henhold til en nærmere avtalt tidsplan.

Statnett har under henvisning til brev av 14. mai 2018 fra NVE tidligere oversendt RME metoder for minimum aktiveringsperiode for frekvensreguleringsreserve (Frequency Containment Reserve/FCR) iht. SOGL artikkel 156.10 samt kost nytte analyser iht. SOGL artikkel 156.11. Tilhørende vurderingsdokument for artikkel 156.10 ble sendt RME i brev av 12.4.2021, og vurderingsdokument for artikkel 156.11 ble sendt RME i brev av 14.3.2018. Resultatene av kost-nytteanalysen iht. artikkel 156.11, datert 29.5.2020, ble oversendt RME 12.6.2020.

Vi leverer nå en oppdatert redegjørelse felles for metodene iht. artikkel 156.10 og 11. Vår oppdaterte redegjørelse søker å ta høyde for utviklingen. Metoden må leses i lys av den aktuelle forordningen de er gitt i medhold av, samt annet regelverk og metoder. Vi understreker at metoden har sammenheng med og vil kunne påvirkes av innholdet i andre metoder og regelverk som skal utvikles fremover eller som endres i fremtiden. Statnett kan ikke utelukke at det er problemstillinger knyttet til metoden som ikke er behandlet her, eller at andre kan ha avvikende synspunkter på de forholdene som behandles.

Vedlagte TSO-forslag for metoder for minimum aktiveringsperiode for FCR og for kost-nytte analyse som skal utføres for å vurdere tidsrommet som kreves for at enheter eller grupper med begrenset energireservoarer som leverer FCR skal forbli tilgjengelig i skjerpet driftstilstand, iht. SOGL artikkel 156.10 og 11 oversendes RME for formell godkjenning.

Nedenfor følger vår redegjørelse i tråd med avklart mal.

Innholdet i metoden

Artikkel 156(10) i SOGL angir at minimum aktiveringsperiode som skal garanteres av leverandører av FCR ikke skal overstige 30 minutter eller være kortere enn 15 minutter. Videre skal forslaget om minimum aktiveringsperiode ta hensyn til resultatet fra en kost-nytte analyse i henhold til 156(11). De vurderingene som ble gjort i denne kost-nytte analysen, er grunnlag for vedlagte forslag.

Kost-nytte analysen ble gjennomført på europeisk nivå og ga føringer for fastsettelse av minimum aktiveringsperiode for FCR i det kontinentale og det nordiske synkronsystemet.

Krav til minimum aktiveringstid for FCR påvirker stabiliteten i reguleringsprosessen i kraftsystemet ved at det må sikres at FCR-aktiveringer fortsetter å levere tilstrekkelig lenge til at aktiveringer av Frekvensgjenopprettingsreserve (Frequency Restoration Reserve/FRR) rekker å overta utregulering av ubalanser. Generelt vil krav om en lang aktiveringstid for FCR øke stabiliteten i denne prosessen. Dette hensyn må avveies mot hensynet til at ulike teknologier hos leverandørene kan ha begrensninger i evnen til å levere produktet med stabil effekt over en lengre periode. Dette kan dermed påvirke hvem som kan delta i FCR-markedet. I Norge er dette foreløpig mest aktuelt for vannkraftverk med små inntaksmagasin oppstrøms. Nye typer teknologi er imidlertid også i ferd med å bli tilsluttet for leveranse av FCR, som for eksempel batterier. I mange land er det krevende å fremskaffe tilstrekkelig likviditet i anskaffelsesprosessene for FCR med tradisjonelle leverandører, og nye leverandører er derfor sterkt ønsket.

De nordiske TSOene har på denne bakgrunn og etter en samlet vurdering kommet til at krav om minimum aktiveringstid på 15 minutter er hensiktsmessig for det nordiske synkronsystemet.

Endrede forpliktelser og rettigheter

I Norge har krav om leveranse av FCR i 15 minutter tidligere ikke blitt vurdert som en parameter som krevde spesifisering. Utviklingen som det er gjort rede for ovenfor, endrer imidlertid forutsetningene for denne vurderingen, og gjør det nødvendig å endre regelverket ved å spesifisere dette også i Norge. Denne metoden vil dermed formelt endre FCR-leverandørers sin forpliktelse til å kunne aktivere FCR for en periode på minst 15 minutter.

Statnett kan utover dette ikke se at forslaget til metode vil endre plikter eller rettigheter for noen involverte parter.

Endringer fra dagens praksis

Det stilles i dag ingen krav til minimum aktiveringsperiode for FCR. Forslaget vil derfor medføre at kravene som stilles for deltagelse i FCR-markedet må oppdateres.

Gjennomføring innenfor gjeldende regelverk

Forskrift om systemansvaret (fos) skal sikre at systemansvaret utøves på en samfunnsmessig rasjonell måte. Fos § 4 angir prinsipper for utøvelsen av systemansvaret, herunder at systemansvarlig skal sørge for frekvensregulering og sikre momentan balanse i kraftsystemet. Fos § 9 omhandler Regulerstyrke og effektreserve og angir at systemansvarlig til enhver tid skal disponere tilstrekkelige effektreserver. Forskriftens ordlyd er åpen/overordnet, og gir ingen nærmere føringer for minimum aktiveringsperiode eller kost-nytteanalyser.

Systemansvarliges praktisering er omtalt i Statnetts retningslinjer og markedsvilkår, jf. fos § 28a.

Etter Statnetts oppfatning kan denne metoden gjennomføres innenfor gjeldende regelverk, men det er behov for å oppdatere vilkår for FCR-markedet.

Deltagelse i samarbeid

Statnett har deltatt i utviklingen av metodeforslagene i samarbeid med de øvrige nordiske TSOene.

Med vennlig hilsen

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ikke signatur.

Anne Sofie Ravndal Risnes
Avdelingsleder